

Duurzaamheidsinformatie

Productbenaming: Pensioenfonds Openbare Bibliotheken

LEI-code: 724500YNW81DJUMO1J25

1) Samenvatting

Binnen het ESG-beleid stellen wij een aantal maatschappelijke thema's centraal. Een deel van de thema's zetten wij in om onze do-no-harm principes te verankeren (uitsluiting van bedrijven en landen). Hiermee borgt het pensioenfonds beheersing van ESG-risico's. Een ander deel van de thema's zetten wij in om invulling te geven aan onze do good doel stellingen. Hiermee streeft het pensioenfonds na om binnen de invloedssfeer en de middelen die het heeft een positieve maatschappelijke bijdrage te leveren.

Daarnaast integreert het pensioenfonds duurzaamheidsaspecten in de beleggingsbeslissing (ESG-integratie). Deze toepassing richt zich op de CO2-kenmerken van delen van de beleggingsportefeuille. Hierdoor heeft de beleggingsportefeuille andere kenmerken dan de brede marktindex ten aanzien van CO2-uitstoot.

Het pensioenfonds zet een actief stem- en engagement- (dialoog) beleid in, waarmee het ondernemingen aanspoort tot duurzamer gedrag op bovengenoemde thema's.

Daarnaast integreert het pensioenfonds duurzaamheidsaspecten in de beleggingsbeslissing (ESG-integratie). Deze toepassing richt zich op de CO2-kenmerken van delen van de beleggingsportefeuille. Hierdoor heeft de beleggingsportefeuille andere kenmerken dan de brede marktindex ten aanzien van CO2-uitstoot.

Het pensioenfonds zet een actief stem- en engagement- (dialoog) beleid in, waarmee het ondernemingen aanspoort tot duurzamer gedrag op bovengenoemde thema's.

Het pensioenfonds heeft geen referentiebenchmark aangewezen -in de zin van de SFDR wetgeving- om te bepalen of de pensioenregeling als geheel is afgestemd op de sociale en milieukenmerken die volgens het MVB-beleid worden nagestreefd.

2) Geen duurzame beleggingsdoelstelling

Het pensioenfonds promoot ecologische of sociale kenmerken (SFDR artikel 8), maar heeft geen duurzame beleggingsdoelstelling (SFDR artikel 9). Het product promoot de volgende ecologische/sociale (E/S) kenmerken en/of houdt rekening met de belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren. Binnen het beleid staan de navolgende ongunstige effecten centraal:

- (1) Broeikasgasintensiteit van ondernemingen waarin is belegd [PAI 3],
- (2) Schendingen van de beginselen van het VN Global Compact of van de richtsnoeren voor multinationale ondernemingen van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO) [PAI 10],
- (3) Blootstelling aan controversiële wapens (antipersoneelsmijnen, clustermunitie, chemische wapens en biologische wapens) [PAI 14] en

(4) Landen waarin is belegd met schendingen van sociale rechten [PAI 16].

3) Ecologische of sociale kenmerken van het financiële product

We promoten ecologische en sociale kenmerken via ons maatschappelijk verantwoord beleggen (MVB)-beleid, waarin de volgende thema's centraal staan:

Do no harm

Het pensioenfonds wil de negatieve impact van activiteiten en producten van ondernemingen en landen waarin het kan beleggen beperken. Hierbij stellen wij de uitgangspunten van het VN Global Compact en de OESO richtlijnen voor Multinationale Ondernemingen en de UN Guiding Principles on Business & Human Rights centraal. Dit betreft de volgende maatschappelijk thema's: mensenrechten, arbeidsnormen, milieunormen, anti-corruptie, consumentenbelangen, Wetenschap en technologie, Mededinging, Belastingen

Do good

Het pensioenfonds wil ook via de beleggingsportefeuillepositief bijdragen aan de volgende maatschappelijke thema's die door de deelnemers van het fonds als belangrijk en relevant worden gezien:

- Solidariteit, waaronder kansen voor iedereen, een leven lang leren en weerbaarheid
- Klimaatverandering, waaronder financiering van de energietransitie

Het pensioenfonds heeft geen referentiebenchmark aangewezen -in de zin van de SFDR wetgeving- om te bepalen of de pensioenregeling als geheel is afgestemd op de sociale en milieukenmerken die volgens het MVB-beleid worden nagestreefd.

4. Beleggingsstrategie

Het pensioenfonds voert een beleggingsstrategie waarbij het renterisico van de verplichtingen wordt beheerst via de Matchingportefeuille. Hieronder vallen de volgende beleggingscategorieën: Europese staatsobligaties, Nederlandse woninghypotheken, (groene) bedrijfsobligaties, liquiditeiten en rentederivaten. Daarnaast hanteert het fonds de rendementsportefeuille, waaronder de volgende categorieën vallen: aandelen, (staats)obligaties uit opkomende markten en niet beursgenoteerd vastgoed. De allocaties volgen uit de Asset Liability Management berekeningen en die input vormt voor de Strategische Asset Allocatie.

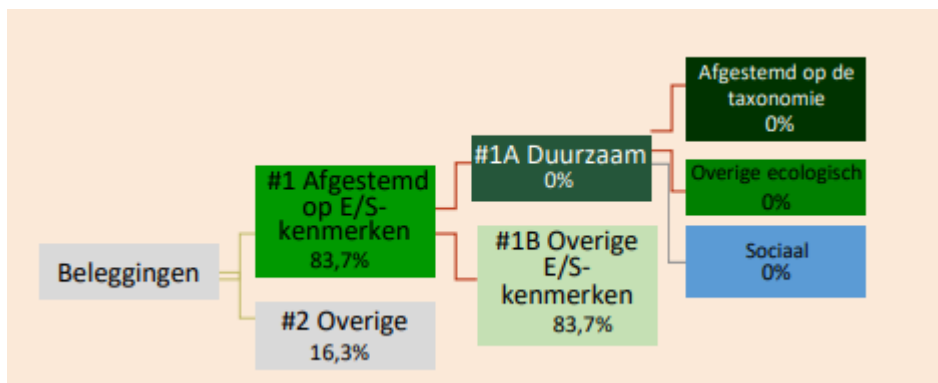
Het ESG-beleid is uitvoerig beschreven en gepubliceerd op de website van het pensioenfonds en is van toepassing op bovenstaande beleggingsstrategie. Binnen het beleid past het pensioenfonds de volgende ESG-instrumenten toe:

- (1) Het voeren van een uitsluitingsbeleid op ongewenst gedrag. Hieronder vallen ondernemingen en landen die in de categorie van meest grove en structurele schendingen van internationale normen vallen. Door toepassing van dit beleid kunnen wij deze activiteiten niet financieren. Hiermee geven wij invulling aan het principe van do-no-harm en beheersen wij ESG-risico's;
- (2) Het voeren van een uitsluitingsbeleid op ongewenste producten waardoor wij deze producten niet kunnen financieren. Hiermee geven wij invulling aan het principe van do-no-harm en beheersen wij ESG-risico's;

- (3) Het voeren van een betrokkenheidsbeleid door als actief aandeelhouder ondernemingsbeleid te verduurzamen. Hierbij kunnen wij een stembeleid en een engagementbeleid inzetten om de lange termijn waardecreatie van ondernemingen, voor de maatschappij en daarmee lange termijn waardecreatie voor onze deelnemers te verhogen; We zetten ons betrokkenheidsbeleid in om invulling te kunnen geven aan onze do good principes;
- (4) Het integreren van duurzaamheidsaspecten in de beleggingsbeslissing (ESG-integratie). Dit kan zijn in de besluitvorming om specifieke vermogensbeheerders wel of niet aan te stellen, maar dit kan ook binnen het beleggingsproces van de vermogensbeheerder plaatsvinden. Wij zetten ESG-integratie in om beleggingsrisico's te beheersen;
- (5) Het onderzoeken en mogelijk inzetten van impactbeleggen mogelijkheden. Hiermee streven we naast een goed financieel rendement ook een klimaatdoelstelling na. Met impactbeleggen kunnen we, naast een financieel rendement ook uiting geven aan de wens om maatschappelijk nuttige projecten te financieren.
- (6) Het deelnemen aan collectieve rechtszaken (class actions). Het pensioenfonds neemt deel aan class actions waarmee wordt geprobeerd de financiële schade voor het pensioenfonds, ontstaan door overtredingen van bedrijven, vergoed te krijgen. De deelname aan class actions dient tevens om de corporate governance in het algemeen te verbeteren.

5. Aandeel beleggingen

Het pensioenfonds hanteert geen doelstelling voor duurzame beleggingen in de zin van artikel 2 (17) SFDR. De geplande asset allocatie in termen van SFDR is als volgt:

#2 Overige betreft de fondsbeleggingen in (1) obligaties van opkomende landen in lokale valuta, (2) obligaties van opkomende landen in harde valuta en (3) de beleggingen in Bank Loans. Deze categorieën zijn opgenomen met het oog op het verbeteren van het risico/rendementsprofiel van de beleggingsportefeuille. De eerste twee categorieën beleggen hoofdzakelijk in staatsobligaties, maar er kan niet worden uitgesloten dat de beheerder ook in staatsgelieerde ondernemingen belegt. Hiervoor zijn geen ecologische of sociale minimumwaarborgen vastgelegd.

6. Monitoring ecologische of sociale kenmerken

Het Pensioenfonds meet de verwezenlijking van deze duurzaamheidskenmerken door de volgende duurzaamheidsindicatoren te gebruiken:

Voor Do no harm:

- (1) beoordeling of de uitsluitingslijst door de aangestelde manager van discretionaire mandaten volledig is toegepast en beoordeling in welke mate de uitsluitcriteria van het pensioenfonds van toepassing zijn op de beleggingsfondsen die zijn opgenomen in de beleggingsportefeuille;
- (2): beoordeling van CO2-footprint, CO2-intensiteit, Water-intensiteit, Afval-intensiteit, ESG-risicoscores, Controversescores van de beleggingsportefeuille; Dit heeft betrekking op de aandelen en bedrijfsobligatiebeleggingen (mandaat en fonds).

Voor Do Good:

- (1) beoordeling of de minimumallocaties naar green bonds (en/of social bonds) door de aangestelde manager is toegepast;
- (2) beoordeling of het stem- en engagementbeleid bijdraagt aan de thematische uitgangspunten, door a) te evalueren of de uitgevoerde stemrechten de relevante duurzaamheidsthema's voldoende ondersteunen en b) het engagementprogramma voldoende voortgang boekt op gestelde doelen. Het stembeleid is van toepassing op het discretionaire aandelenmandaat, het engagementbeleid is van toepassing op alle aandelen- en bedrijfsobligatiebeleggingen.

De monitoring wordt voor ons verzorgd door de fiduciair beheerder.

7. Methodologieën voor ecologische of sociale kenmerken

Onze fiduciair beheerder stelt jaarlijks of vaker op grond van ons uitsluitingenbeleid een lijst van uitgesloten ondernemingen en landen samen. Op basis van deze lijst worden de (indirecte) beleggingen van het pensioenfonds gescreend. Daarnaast rapporteert onze fiduciair beheerder elk kwartaal de gemiddelde broeikasgasintensiteit van de ondernemingen waarin we beleggen. Deze cijfers zijn gebaseerd op de meetmethodiek van het Partnership for Carbon Accounting Financials (PCAF) en omvatten scope 1, 2 en 3 data, waarbij de uitstoot wordt uitgedrukt relatief ten opzichte van de omzet van de onderneming. Waar relevant vergelijken we de uitstoot van onze portefeuille met de broeikasgasintensiteit van marktwaardegewogen benchmarks.

8. Databronnen en -verwerking

Voor de samenstelling van de uitsluitingslijsten maakt onze fiduciair beheerder gebruik van data van Sustainalytics. Voor de berekening van de broeikasgasintensiteit wordt gebruik gemaakt van data van ISS Climate.

De fiduciair volgt een proces om de kwaliteit van de data te waarborgen, zoals checks op consistentie, bewerking en aanvulling uit andere bronnen. Voor de berekening van de broeikasgasintensiteit geldt, dat deze data niet van alle ondernemingen beschikbaar is. Scope 1 en 2 is voor ondernemingen die deel uitmaken van de marktwaardegewogen index over het algemeen goed beschikbaar. Ontbrekende data wordt geschat op basis van sectorgemiddelden.

9. Methodologische en databeperkingen

Voor het samenstellen van de uitsluitingslijsten maakt onze fiduciair gebruik van Sustainalytics. De analyses zijn veelal terugkijkend, waardoor mogelijk niet alle actuele informatie is verwerkt. Omdat we ook kunnen beleggen via fondsen kan er onderliggend toch beleggingen zijn in landen of bedrijven die op onze uitsluitingslijst staan. Dit kan worden veroorzaakt doordat de

uitsluitingscriteria van de fondsbeheerder anders zijn dan die van het pensioenfonds of doordat de fondsbeheerder voor het vaststellen van bijvoorbeeld betrokkenheid bij controversiële wapens of schending van internationale normen andere databronnen of omzetzempels gebruikt dan onze fiduciair beheerder. Naar verwachting zal dit echter op totaalportefeuilleniveau tot beperkte blootstelling leiden.

Niet voor alle ondernemingen in portefeuille is informatie beschikbaar over de broeikasgasintensiteit. Ontbrekende data worden geschat op basis van sectorgemiddelden. Dit kan alleen voor ondernemingen met activiteiten die voldoende overlap hebben met een sector. We verwachten dat de databeschikbaarheid onder invloed van wetgeving in de loop van de tijd zal verbeteren. Voor het universum waar wij nu decarbonisatiedoelen voor hebben gesteld (aandelen van ontwikkelde markten) is een databeschikbaarheid van scope 1, scope 2 en scope 3 data van 99%. Hiervan kan tot 70% het resultaat zijn van modelschattingen.

De databeperkingen hebben naar verwachting geen effect op het behalen van de ecologische en sociale kenmerken die het pensioenfonds promoot.

10. Due diligence

We voeren jaarlijks een due diligence onderzoek uit, waarbij de ondernemingen die zich in de beleggingsportefeuille bevinden worden getoetst aan het OESO-richtlijnen voor Multinationale Ondernemingen en de UN Guiding Principles on Business and Human Rights. Met deze screening van de beleggingsportefeuille identificeren we (potentiële) negatieve impacts op samenleving en milieu. We prioriteren de meest ernstige negatieve impacts ten minste op basis van: ernst, schaal en onomkeerbaarheid. Hiervoor maken wij gebruik van een classificatiesysteem voor veroorzaakte negatieve impact (0 t/m 5), waarbij wij de meest negatieve impact (categorie 4 en 5) nader betrekken in ons onderzoek. De uitkomsten van het due diligence onderzoek worden besproken en beoordeeld door het bestuur. Hierbij toetst het fonds of de bestaande beleidsuitgangspunten, normstelling en mitigerende maatregelen ten aanzien van schendingen in de portefeuille nog volstaan. Het due diligence onderzoek wordt voor ons uitgevoerd door onze fiduciair beheerder, waarbij gebruik wordt gemaakt van analyses Sustainalytics.

11. Engagementbeleid

Het pensioenfonds wenst binnen de eigen invloedssfeer invloed aan te wenden om ongunstige effecten van beleggingen op duurzaamheid te adresseren en mitigeren. Hiervoor zet het fonds een engagement en stembeleid in (betrokkenheidsbeleid). Het beleid is beschreven in het MVB-beleid.

Het fonds zet een engagementbeleid in gericht op normschenders. Hiermee heeft is het doel om bestaande schendingen op te heffen, schade te herstellen, gedupeerden te compenseren, processen aan te passen zodanig dat soortgelijke schendingen zich in de toekomst niet nogmaals voordoen. Daarnaast kan het fonds thematische dialogen voeren om duurzaamheidsindicatoren positief te beïnvloeden, waaronder CO₂-uitstoot, mensenrechten, gelijke kansen en dergelijke.

Het stembeleid is hoofdzakelijk gericht op goed bestuur, benoeming van bestuurders, beloningsbeleid en milieu- en sociale aandeelhoudersresoluties.

12. Aangewezen referentiebenchmark

Het pensioenfonds heeft geen referentiebenchmark aangewezen -in de zin van de SFDR wetgeving- om te bepalen of de pensioenregeling als geheel is afgestemd op de sociale en milieukermerken die volgens het MVB-beleid worden nagestreefd. Wel kan het zo zijn dat voor specifieke beleggingscategorieën en/of onderliggende beleggingsstrategieën duurzame benchmarks worden gebruikt. Hierbij kan worden gedacht aan EU Klimaatbenchmarks, waarmee CO2-reductie wordt nagestreefd en/of benchmarks voor duurzame obligaties, waaronder groene obligaties.